

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 15 april 1944 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 5 februari 1943 (nr 28) med särskilda bestämmelser om begränsning av vinstutdelning från aktiebolag.

Genom en den 25 februari 1944 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 135, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

angående fortsatt tillämpning av lagen den 5 februari 1943 (nr 28) med särskilda bestämmelser om begränsning av vinstutdelning från aktiebolag.

Härigenom förordnas, att vad i lagen den 5 februari 1943 med särskilda bestämmelser om begränsning av vinstutdelning från aktiebolag stadgas i fråga om utdelning till aktieägarna av aktiebolags vinst enligt fastställd balansräkning för räkenskapsår, som utgått den 31 december 1942 eller senare, dock före den 31 december 1944, skall äga motsvarande tillämpning i fråga om vinstutdelning för räkenskapsår, som utgått den 31 december 1944 eller senare, dock före den 31 december 1945.

Såsom ett led i strävandena att minska riskerna för en skadlig prisstegring genomfördes vid 1943 års riksdag en begränsning av aktiebolagens vinstutdelningar. Föreskrifterna härom återfinnas i lagen den 5 februari 1943 (nr 28) med särskilda bestämmelser om begränsning av vinstutdelning från aktiebolag.

I 1 § första stycket nämnda lag föreskrives såsom huvudregel, att utdelning till aktieägarna av aktiebolags vinst enligt fastställd balansräkning för räkenskapsår, som utgått den 31 december 1942 eller senare, dock före den 31 december 1944, icke må överstiga sex procent av bolagets behållna förmögenhet enligt balansräkningen. Med behållen förmögenhet avses härvid bolagets tillgångar efter avdrag för skulder och värdeminskningposter. I vissa fall, varom stadgas i 1 § 2—4 styckena samt 2 §, må utdelningen emellertid utgå med högre belopp än som följer av huvudregeln. Enligt 3 § första styc-

ket skola bestämmelserna i 1 § icke äga tillämpning, där vinstutdelning från aktiebolag understiger 10 000 kronor, och ej heller i fråga om vinstutdelning från bolag (dotterbolag, dotterdotterbolag), vars aktier till mer än 95 procent ägas av annat aktiebolag (moderbolag) eller ock av ett eller flera sådana dotterbolag eller av moderbolaget och ett eller flera sådana dotterbolag tillsammans. I 3 § andra stycket stadgas, att Konungen äger medgiva aktiebolag med avseende å dess särskilda förhållanden undantag från bestämmelserna i 1 § samt därvid föreskriva de villkor för undantaget som prövas nödiga. I 4 § ha upptagits bestämmelser om återbäring av belopp, som utdelats i strid med vad i förevarande lag stadgas, samt om ansvarighet för den brist, som kan uppkomma vid återbäringen. Slutligen stadgas i 5 § straff för styrelseledamot eller likvidator, som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet låter verkställa vinstutdelning i strid med lagens föreskrifter. Lagen trädde i kraft den 6 februari 1943.

Det i 3 § andra stycket upptagna stadgandet om rätt för Konungen att medgiva aktiebolag undantag från bestämmelserna i 1 § har under den tid lagen varit gällande föranlett ett flertal framställningar till Kungl. Maj:t om beviljande av dylikt undantag. Endast två framställningar av detta slag ha bifallits, nämligen dels en framställning av kontrollstyrelsen rörande utdelningen från de allmänna restaurangbolagen och dels en framställning från Aktiebolaget Vänersborgsbanken om rätt till förhöjd utdelning i samband med sammanslagningen av denna bank och Aktiebolaget Svenska handelsbanken.

I propositionen har *föredragande departementschefen, statsrådet Wigforss*, anfört, att de skäl, som föranlett ifrågavarande lagstiftning, alltjämt vore för handen och att en utsträckning av lagens giltighetstid därför vore motiverad. Med hänsyn härtill har departementschefen förordnat, att lagen erhöles tillämpning jämväl i fråga om vinstutdelning för räkenskapsår, som utgått den 31 december 1944 eller senare, dock före den 31 december 1945.

Lagrådet har lämnat det upprättade lagförslaget utan erinran.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 135, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 14 april 1944.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Schlyter, Wagnsson, Karl Emil Johanson, Branting, Westman, Linnér, Ahlqvist och Lindblom;*

från andra kammaren: herrar *Gezelius, Berg, Björling och Lindberg, fru Gustafson* samt herrar *Landgren, Gustafsson* i Lekåsa och *Lindahl.*